

ג'נתן פולארד פעל בהתאם לחוק הישראלי!

פולארדאי

החשש מפני "נאמנות כפולה" רדף את הציונות מראשיתה. הרוכ הגדול של היהודים בעולם סירבו להצטרף לתנועה הציונית, מפני שחששו שמא יביא הדבר להגברת האנטישמיות, ואכן, הקריאה, לכו לפלשתינה" הפכה חשימה לקריאת קרב של האנטישמים.

מנסחי הצהרת בלפור היו כה מודעים לכך, עד כי כללו בה פטוק מיוחד האומר כי לא ייעשה דבר העלול לפגוע "בזכויות ובמעמד המדיני שהיהודים נהנים מהם בכל ארץ אחרת." עד כה טענה הציונות כי זוהי סכנה כוזבת. הרי כל אדם נאמן בעת ובעונה אחת לגופים שונים — למישפחתו, למעמד החברתי שלו, למיפלתו, למועדון הספורט שלו, ועוד ועוד.

יהודי יכול להיות נאמן למדינת מגוריו וגם למדינת ישראל הרוחקה.

אבל הסכנה אינה כוזבת כלל. היא אמיתית מאוד. האם יכול אדם להיות נאמן לשתי מדינות בעת ובעונה אחת?

כאשר שתי המדינות עוינות זו את זו, התשובה היא שלילית בעליל. אין אדם יכול להיות נאמן כיום לכרית המועצות וליש"ר, או לעיראק ולישראל. משום כך רוצים היהודים הסובייטיים, שוהריישראל, להגר משם.

נחום גולדמן, שהיה ער מאוד לבעיה זו, טען עם קום המדינה שמדינה ציונית, שיש לה מחויבות כלפי יהודי העולם, חייבת להיות ניטראלית-לנצה, כמו שווייץ, כך ששום יהודי בארץ כלשהי לא ייפגע ממעשיה, ממדיניותה ומהצבעותיה כא"ם.

האם יכול יהודי להיות נאמן בריזמנות לצרפת, למזל, ולישראל? זה מוטל בספק. הנאמנות הכפולה יכולה להצליח רק כשהיהודי נאמן לשתי מדינות הקשורות זו בזו בצורה כה הדוקה ומשלמת, עד כי לא יכול להתקיים ביניהן שום ניגוד אינטרסים.

אך מצב כזה אינו יכול להתקיים במציאות. שהרי אפילו בין שתי מדינות הקשורות ביחד כמו תאומים סיאמיים, יש לפחות ניגודי אינטרסים זמניים וחלקיים. חפיפה טוטאלית אינה אפשרית בפועל.

תמיד יכול להתעורר מצב שבו יהיה אדם חייב לשאול את עצמו: למי מבין שתי המדינות שלי אני נאמן יותר?

וזהו המשמעות האמיתית של פרשת פולארד.

ניח שיהודי אזרח רורטאניה נאמן לארצו בלב ובנפש, בנאמנות טוטאלית. הוא עובד בשרות הביון שלה ותופס בה עמדת מפתח.

באחד הימים נופל לידו מיסמך מטעם ראש השלוחה של שרות הביון הרורטאני בפאקיסטאן, המגלה כי אותה ארץ ייצרה שלוש פצצות גרעיניות, ומתכוונת להטיל אותן על תל-אביב, חיפה ובאר-שבע כעוד עשרה ימים.

אם יגלה זאת לעמיתיו בביון הישראלי, הוא יציל את "מדינת העם היהודי", אך תוך כדי כך יחשוף את סודות רורטאניה, יסכן את אנשי הביון שלה וינגוד בארצו.

מה יעשה? מה אתה חושב שהוא צריך לעשות? מה סבור כל תאמצמרת בישראל שעליו לעשות?

זהו פרשת פולארד על רגל אחת. מידת החשיבות של המסמכים אינה חשובה. זה רק עניין יחסי.

לפי כל הסימנים, פולארד הוא ציוני נלהב, חסיד ישראל, בן-יבית במדינת. אם היה גם שוויצרי, מופרע ואוהב-בספק אין זה משנה דבר. המנוע העיקרי שלו היה, בלי ספק, הנאמנות היהודית שלו לישראל וזה רצון לשרת את ביטחונה.

ברגע שקיבלה מדינת ישראל רשמית את הדוקטרינה שהיא "מדינת העם היהודי" — כלומר, גם מדינתו של ג'נתן ג'יי פולארד — היא קבעה למעשה שפולארד לא היה רק זכאי לפעול כפי שפעל, אלא שהיה חייב לפעול כך.

אין ספק שכל אנשי הצמרת בישראל סבורים כך בסתר-ליבם. בפה מלא אמר זאת השבוע ישראל אלדר, מי שהיה חברו של יצחק שמיר במרכז לח"י. "מה יעשה יהודי בתפקיד חשוב, כשמתגלגלת לידו ידיעה סודית על סכנה חמורה הנשקפת לישראל?... האומנם כל-כך בלתי-רצוי שאכן כל יהודי בעולם ינהג בשעות-חירום הודות יהודית, ויעניק עליונות לחובתו כלפי העם היהודי, מעל לחובותיו האחרות? הרי בימינו מדינת ישראל היא ערובה לקיום היהודי האם לתך התכוון בילעם כבירכתו: הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב?"

כאן נאמר הדבר במפורש: אין נאמנות כפולה, אלא נאמנות ראשונה לישראל. מדינת העם היהודי, ושיריים של נאמנות למדינה שבה חי היהודי.

ל ברדעת בעולם מבין שוהי המשמעות האמיתית של פרשת פולארד.

אפשר לקבור אותה או לטאטא אותה אל מתחת לשטיח של שקרים מוסכמים ואריכים. אבל המשמעות תישאר. במקום או במאות נצטרך להתמודד עימה ולהכריע מהי באמת מהותה של מדינה זו — האם היא שייכת לאזרחיה, או לגוף עולמי הקרוי "העם היהודי".

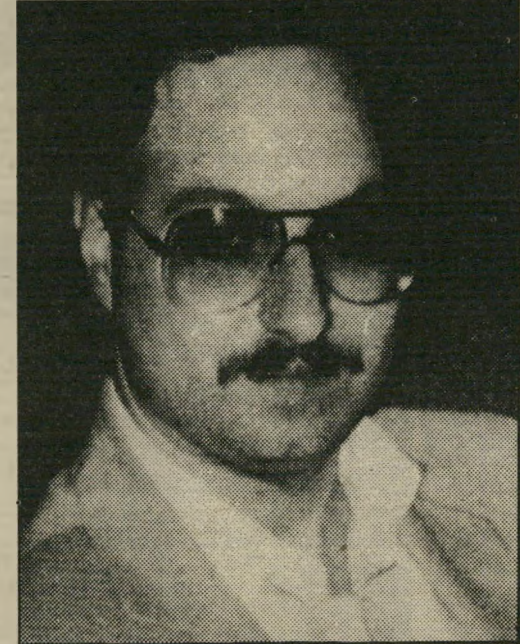
אחרת תיסתת תהום בינינו ובין אחרוני יידינו, שום מדינה לא תוכל להשלים עם הפולארדיזציה של אזרחיה היהודיים.

אולם יחס זה היה בגדר זיקה נפשית בלבד. נקבע כי מהות המדינה היא "יהודית", שהיא מסמלת ערכים יהודיים, קשורה בהיסטוריה היהודית, משמשת מטרת יהודית.

יהוד עם הגדרה זו באו שני מעשים, המגדירים את משמעותו.

התקבל חוקי-השבות, הקובע שיש לכל יהודי ועכשיו גם לקרוביו הלא-יהודיים) זכות אחת: לבוא למדינת-ישראל, כמעט בלי הגבלה. חוקי-האזרחות קובע שאם היהודי בא לארץ ולא סירב לקבל אזרחות, הוא הופך אוטומטית לאזרחי-ישראל.

המעשה השני היה בקביעת האזרחות עצמה. בהתאם לתפיסתו של רודר ברגוריון, נקבע כי לשום יהודי אין זכויות במדינת-ישראל, אלא אם בא הנה וקיבל אזרחות. המדינה היא "יהודית", אבל הזכות לבקב אזרחות ולזרחה מפירוטיה ניתנת אך ורק

פולארד: נאמנות כפולה? בהחלט לא!

לאזרחים. אחרי לבטים קשים (וסודיים), הוענקה אזרחות גם לתושבים הערביים — דבר שלא היה מובן מאליו לכמה ממייסדי המדינה.

יהודים שהחליטו להישאר בגולה הרוויה היה מותר להעריך את המדינה מרחוק, וגם לתרום לה כספים. אבל לא היתה להם שום זכות במדינה, חוץ מאשר הזכות לבוא ולהתאזרח בה.

הרצל חזה שעם קום המדינה יחליט כל יהודי אם לבוא למדינת-היהודים ולהישאר יהודי, או להישאר בארצו ולהינתק מן העם היהודי. ברגוריון לא החזיק-לכת עד כדי כך, אך הוא קבע במפורש ובמודע שהמדינה שייכת לאזרחיה, ובעיקר לאזרחיה היהודיים — אך לא למי שאינו מוכן לבוא הנה.

זאת היתה הדוקטרינה הרישמית של המדינה עד לפני כמה חודשים. היא נפסלה עתה עליידי נבחרת הכסילים של ממשלת-האחרת-הלאומית והכנסת ה-11.

ל היחסים בין מדינה ובעליה הם דריסטיים. אם יש לאדם זכות במדינה, יש לו גם חובות בה. לא יתכן שאדם אינו חייב נאמנות למדינה השייכת לו.

אם ישראל היא מדינת העם היהודי, הרי שלעם היהודי ולבניו יש חובות כלפי המדינה הזאת. למעשה קובע החוק החדש, במשתמע, שלושה סוגים שונים של אזרחי-ישראל:

- אזרחי-ישראל היהודיים, הנהנים מכל הזכויות והחייבים בכל החובות למדינה.
- אזרחי-ישראל הערביים, הנהנים מכל הזכויות הפורמליות, אך שהמדינה אינה שייכת להם, ושאינן להם שום חלק במהותה. עצם קיומם אינו מוזכר בחוק זה. למעשה הם חיים במדינה כזרים וכאזרחים-על-תנאי.
- כל מי ששייכים לעם היהודי שמחוץ לישראל, שאין להם אזרחות פורמלית, אך שהם אזרחים-בפועל של המדינה. למעשה נקבע כאן — וכך הדבר מובן לכל אדם בישראל — שיהודי כל העולם חייבים נאמנות למדינת-ישראל, מדינתם האמיתית.

במשיבת-קולמוס אחד קבע בתי-הנבחרים של מדינת-ישראל את הדוקטרינה של הנאמנות הכפול-לה.

אפשר לצלם את הפרשה בשחור-לבן: אדם בוגד בארצו (ארצות-הברית) לטובת מדינה זרה (אנחנו) תמורת כצע-כסף. זה לא נעים (לנו) כאשר זה מתגלה, ועל כן צריכים להתכחש לו, למסור נגדו עדות ואולי לפטר פקיד וטר באחד המשרדים, למען יראו (הגויים) וימשיכו לתת כסף.

אפשר לצלם את הפרשה בצבעים, בשיטת הפולארואיד, על גווניה הרקים והעדינים. ואז זה נראה לגמרי אחרת.

יתכן כי ג'נתן פולארד הוא אדם בלתי-חשוב, והפרשה כולה נופחה מעבר לכל מידה סבירה. אך טומנת בחובה את אחת השאלות הגורליות ביותר לגבי קיום ישראל ויחסיה עם העמים.

דרך כלל, אדם המוסר את סודות ארצו לגורם זר הוא "בוגד". בוגדים נענשים בעונשים חמורים. במדינות מסוימות נגזר עליהם עונש-מוות, ובמדינות אחרות מאסר ארוך.

אך לא תמיד המצב ברור בלי-כך. לא פעם עולה השאלה: למי חייב הנאשם נאמנות? אחד הבוגדים המפורסמים ביותר של המאה היה האיש שנודע בשם "לורד הרה", ושלגביו התעוררה השאלה בכל חומרתה.

כינוי זה הודבק לאחד ויליאם ג'וז, ששידר בימי מלחמת-העולם השנייה תעמולה נאצית כשפה האנגלית לציבור הבריטי. הכינוי בא לחקות את הצחוק הלגלגני שלו, שבו ליווה את הערותיו הארסיות על המנהיגים הבריטיים. לפני המלחמה ייסד ג'וז בבריטניה מיפלגה נאצית מקומית, ומגיל צעיר היה פאשיסט בעל-הכרה.

אחרי המלחמה הואשם ג'וז בבגידה, הורשע ונתלה. אולם פסקי-הדין עורר ביקורת חריפה, וכיום יש קונסנוס כמעט כללי בין מישפטני בריטניה שהאיש הורשע שלא כדון.

כי ג'וז נולד בארצות-הברית, ואביו היה אירי. הוא היה אזרח אמריקאי בילדותו. למרות שקיבל לאחר-מכן דרכון בריטי, קיים ספק רב לגבי אזרחותו, ומכאן לגבי חובת הנאמנות שלו לכתר הבריטי. כאדם ממוצא אירי, בוודאי לא חש נאמנות לבריטניה כמילחמה, שבה עזרו איריים רבים לנאצים, מתוך תיקווה שמפלת בריטניה תביא לשחרור ארצם.

בפרשות של בגידה, השאלה היא, איפוא, למי חייב האדם נאמנות?

ל גבי אדם כמו ג'נתן ג'יי פולארד, התשובה על שאלה זו אינה קלה כלל.

לפני כמה חודשים קיבלה הכנסת חוק השולל מרשימת-מועמדים את הזכות להשתתף בבחירות אם היא שוללת את קיומה של ישראל "כמדינת העם היהודי".

לאחר מכן תיקנה הכנסת את תקנונה, והסמיכה את הו"ד שלה לפסול הצעות-חוק של חברי-כנסת, אם הן שוללות את קיומה של מדינת-ישראל "כמדינת העם היהודי".

כך, כמעט בהחבא, קיבלה הכנסת פעמיים מעשי חקיקה המכילים הגדרה ברורה של מהות מדינת ישראל — הגדרה השונה בהחלט מכל מה שנאמר ונכתב עד כה.

לא עוד "מדינה יהודית", כפי שנקבע במגילת-העצמאות. בוודאי לא מדינה רגילה, שאזרחיה הם בעליה, והקיימת כדי לשרת את אזרחיה.

אלא "מדינת העם היהודי". לקביעה זו יש השלכה רבה מאוד על פרשת ג'נתן ג'יי פולארד.

כי ג'נתן ג'יי פולארד שייך לעם היהודי.

א ותו חוק נוסח בידי כסילים והתקבל עליידי טיפשים בררכי אינולת. אבל הוא חוקה-מדינה ולא ניתן כלל לשנותו, שהרי עצם הנסיון לשנותו פוסל את בעלי-הנסיון מלהיבחר לכנסת או לפעול בה.

חוקה-המדינה קובע עתה: מדינת-ישראל שייכת לעם היהודי. בניגוד לכל חוק נורמלי, אין בחוק זה הגדרה של מושגים. לא נאמר בו בשום צורה שהיא מה זה "העם היהודי", וגם לא מהי המשמעות של המושג "מדינת העם היהודי".

כיון בעלי-תבונה, מישפטנים, חוקרים, היסטוריונים ובלשנים יכול להתנהל ויכוח אינסופי על כל אחד מן המושגים האלה. אך מכיון שאין הגדרות בחוק, אין ברירה אלא להתייחס אל המושגים כפי שהם מובנים לאדם רגיל, בעל תפיסה מוגבלת ומחשבה רדודה, כמו האנשים שניסחו את החוק וקיבלוהו.

כמשמעות זו, "העם היהודי" כולל את היהודים בעולם. מושמע: מדינת-ישראל היא עכשיו בחוק מדינתם של כל היהודים — במוסקווה ובברוקלין, בקייפטאון ובטוקיו, בריודיה-ז'ניירו ובמאראקש.

מה פירוש "מדינתם של..."? כאשר נקבע, במגילת-העצמאות, כי ישראל היא "מדינה יהודית", נקבע יחס מסויים בין המדינה החדשה ובין היהודים בעולם.